

Voorwoord

Het waren mijn favoriete uurtjes op school. Ik zat in de derde klas, wat tegenwoordig groep 5 wordt genoemd, op een basisschool in Amersfoort. Het moment waarop meester Meijer zei dat we onze schriftjes konden wegleggen en onze bureaus leegmaken, zat ik er direct klaar voor. Meester Meijer ging namelijk een verhaal vertellen. En dat kon hij als geen ander!

Niet vaker ben ik in de jaren die volgden iemand tegengekomen die zo kon vertellen als meester Meijer. Niet in het bedrijfsleven, niet in een kerk, niet tijdens bruiloften en partijen. Zonde, want we hebben allemaal wel iets te vertellen! De vraag is alleen hoe we dit het meest effectief kunnen doen

– voor een publiek dat niet vecht tegen z'n slaap, maar op het puntje van zijn stoel zit.

De afgelopen jaren las ik talloze boeken over spreekvaardigheid en storytelling. Ook volgde ik trainingen van enkele experts uit notabene Amerika en Schotland. In het dagelijks leven paste ik geleerde theorie toe als manager Storytelling van International Justice Mission (IJM) en als trainer en coach op het gebied van leiderschap en storytelling. En wat blijkt? Het vertellen van verhalen werkt! Het zet mensen aan het denken en brengt hen in beweging.

Wat ik miste in de boeken die ik las, is dat er wel veel verteld werd over de kracht van storytelling, maar dat de informatie zelf soms nogal droog werd gebracht. Tijd dus voor een boek over spreken met passie en de kracht van storytelling in verhaalvorm.

Ik hoop van harte dat het verhaal van Victor en Willem je zal aanspreken en dat de tips die Victor krijgt je zullen helpen een effectieve, aanstekelijke spreker te worden. Want ik gun jou niet alleen veel plezier zodra je het podium pakt,

VOORWOORD

maar ik gun ook al jouw toehoorders een meester Meijer.

Veel leesplezier!

Henk Jan Kamsteeg

mei 2019

ps Deel gerust op sociale media wat jouw ervaring is tijdens het lezen van dit boek: #Sprekenmetpassie

Twitter: @henkjankamsteeg

LinkedIn: www.linkedin.com/in/hjkamsteeg

1

De eerste keer

Met klamme handen probeerde hij de draagbare zender van zijn hoofdmicrofoon uit te zetten. Zo snel als hij kon – maar voorzichtig, niet te snel! – ging hij op zijn plek vooraan in de zaal zitten. Hij hoorde dat er werd geapplaudisseerd. Hoe hard en hoe enthousiast het applaus was, kon hij niet inschatten. Hij was te druk bezig met zichzelf. Te druk om dekking te zoeken. Weg uit de schijnwerpers!

Wat had hij ertegen opgezien om deze presentatie te geven. Deze klus hoorde bij zijn promotie naar de functie van manager Externe Relaties, maar nu al had hij spijt dat hij deze carrièrestap had gezet.

Elke paar weken een lezing geven... Waar was hij aan begonnen?

Xandra, zijn vrouw, had van tevoren nog geprobeerd hem gerust te stellen dat het allemaal best goed zou komen. Hij had zich toch goed voorbereid? Hij had zijn speech woord voor woord uitgeschreven en zijn powerpointpresentatie zag er gelikt uit. Er kon gewoon niets misgaan.

Hoe bemoedigend haar woorden ook waren, hij had de zenuwen niet uit zijn lijf gekregen. Voor aanvang van het seminar was hij nog snel het herentoi-let in gevluht. Hij moest verschrikkelijk nodig. Zo leek het... Maar het bleek vals alarm te zijn.

Voor hem op het programma stond een bekende spreker die jaar in, jaar uit tot een van de beste sprekers van het land gekozen werd. De zaal luisterde ademloos naar hem en lachte enthousiast om zijn grappen. Op een flip-over krabbelde hij tijdens zijn verhaal wat onleesbare woorden, maar het maakte geen mens wat uit dat het wel Chinees leek. De toehoorders hingen aan zijn lippen. Ook Victor zat zo gebiologeerd te luisteren dat hij even vergat dat hij

na deze geweldenaar het podium op moest. Even, want hoe dichterbij het moment suprême naderde hoe benauwder hij het kreeg. Hoe kon hij na deze spreker nog enige indruk maken? Na dit kanon voelde hij zich niet veel meer dan een klappertjespistool.

Onder een daverend applaus stapte de spreker het podium af. De voldoening op zijn gezicht sprak boekdelen. Hij had zich blijkbaar geweldig in zijn element gevoeld en baalde er misschien zelfs van dat zijn moment nu voorbij was. Blijf maar staan, dacht Victor nog, ga asjeblieft nog even door. Nog uren! Zo lang dat de organisatie mijn lezing omwille van tijdgebrek cancelt.

Maar helaas. De dagvoorzitter betrad het podium en begon met de aankondiging van de volgende spreker. Victor dacht dat hij een hartverzakking kreeg toen hij zijn naam hoorde noemen. ‘Victor van de Heuvel. Expert van Connect2Day. Geef hem een daverend applaus!’

En daar ging hij. Hij stond op, liep naar het podium, stapte het kleine trappetje op – ‘als ik maar niet struikel!’ – en liep naar de lessenaar die net midden op het podium werd gezet. De paar stappen die hij

moest zetten, leken wel kilometers. ‘God, als U bestaat, haal mij hier dan weg!’ Het was misschien wel de eerste keer in zijn leven dat Victor bad. Maar de situatie smeekte er dan ook om. Er zaten wel tweehonderd mensen in de zaal!

Het ging al mis bij het neerleggen van zijn uitgeschreven lezing. Een van de vellen papier gleed tussen het stapeltje uit en dwarrelde van de lessenaar naar beneden. Onhandig boog Victor zich om het papier op te pakken. Het klamme zweet brak hem nu zo uit dat het leek alsof hij onder de douche stond. Vluchtig bladerde Victor de stapel door om te kijken waar het losse vel papier tussen hoorde. ‘Goedemiddag,’ stamelde hij, terwijl hij vluchtig de zaal in keek. O nee, zijn microfoon stond nog uit. Snel haalde hij het apparaatje uit zijn binnenzak, drukte op de aanknop en zag het rode lichtje aanspringen. Tweehonderd paar ogen staarden hem aan. Kon hij nu maar verdwijnen in het niets. Weg. Ver weg van hier. ‘Goedemiddag,’ probeerde hij nog eens. Zijn stem galmde door de ruimte. Zijn stem.

Zijn lezing duurde zeker twintig minuten. Victor worstelde zich door zijn presentatie heen door zich aan zijn powerpointpresentatie vast te klampen. De sheets namen hem als het ware bij de hand. Een voor een ging hij ze door. Naarmate het einde naderde, voelde hij zich iets zekerder worden. Hij keek zo vaak hij durfde de zaal in. Niet dat hij iets zag; daar waren de zenuwen toch te groot voor. De zaal was als een donkere vlek met daarin schimmen van mensen. Snel keek hij weer naar zijn aantekeningen en naar het scherm achter zich. Ja, de juiste sheet stond er nog. Zo rustig mogelijk nam hij zijn toehoorders mee door de geprojecteerde punten. Nog een paar te gaan.

Victor slaakte een diepe zucht van opluchting nu hij weer op zijn stoel zat. De dagvoorzitter had het podium van hem overgenomen. ‘Dank voor je verhaal, Victor.’ De man keek Victor aan, die schuchter glimlachte. ‘We gaan naar de koffie,’ ging de man verder. ‘En daarna de laatste lezing van de dag. Ik zie u hier over een kwartier graag weer terug.’

Victor haalde het kastje van de microfoon uit zijn

binnenzak en verwijderde de headset van zijn hoofd. De zaal liep snel leeg. De bezoekers waren blijkbaar toe aan een kop koffie. Wat verloren stond Victor alleen in de zaal – een eenzaamheid die alleen sprekers na afloop van een lezing lijken te kennen: in kwetsbaarheid alles gegeven en nu totaal op zichzelf aangewezen. Hij moest er trouwens ook niet aan denken zich bij de rest te voegen. Wat moest hij zeggen? En wat nu wanneer hij feedback op zijn lezing zou krijgen? Daarbij merkte hij dat zijn angstzweet niet reukloos was gebleven. Kon hij maar zo snel mogelijk naar huis. Deze ervaring onder de douche van zich afspoelen.

Net toen Victor serieus overwoog ertussenuit te knijpen, voelde hij een hand op zijn schouder. ‘Gaat het, kerel?’ Het was de spreker die voor hem op het podium had gestaan, Willem Schouten. ‘Was dit je eerste optreden voor een zaal als dit?’

Mijn hemel, dacht Victor, was het echt zo duidelijk geweest?

‘Spannend hè?’ reageerde Willem zonder een antwoord af te wachten. ‘Man, ik weet nog zo goed toen ik voor het eerst een publiek van een paar hon-

derd man moest toespreken. Ik stierf een duizend doden. Verschrikkelijk vond ik het. Het scheelde weinig of ik was bij de eerste zinnen bewusteloos tegen de vlakte gegaan. En weet je, ik had het op dat moment niet eens erg gevonden. Liever was ik ter plekke afgevoerd naar de eerste hulp dan dat ik mijn lezing moest afmaken. Dertig eindeloze minuten lang.'

Victor voelde zich nu iets meer op zijn gemak en zei spontaan: 'Meent u dit echt? U staat te vlammen op het podium. Ik voel mij vergeleken met u een lulletje rozenwater.'

'Hé hé, geen ge-u graag. Willem is de naam.' De man stak een hand naar Victor uit. Victor durfde de hand nauwelijks vast te pakken. Hij beseftte dat zijn handen nog nat waren van het zweet.

'Victor. En ja, dit was de eerste keer.' Victor zuchtte nog een keer diep. 'En wat mij betreft ook direct de laatste,' kon hij het niet laten eraan toe te voegen.

Willem lachte. 'Hoe herkenbaar! Maar niet opgeven, hoor. Ik wil je juist vragen of je zin hebt om straks samen een hapje te gaan eten in een restau-